

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum omnia appetant pacem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

eor, quamdiu non habet, id quod uult. Et si habet aliquid quod uult, tamen ad huc restat ei aliquid uolendum, quod simul habere non potest: haec autem unio non est de ratione concordia: Vnde concordia importat unionem appetituum diuersorum appetituum: pax autem supra hanc unionem, importat et appetituum unius appetentis unionem.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod Aug. loquitur de pace, quae est unio hominis ad alium, & hanc pacem dicit esse concordiam, non quamlibet, sed ordinatam, ex eo scilicet, quod unus homo concordat cum alio, secundum illud quod utriusque conuenit. Si enim homo concordat cum alio non spontanea uoluntate, sed quasi coactus timore alicuius mali sibi imminetis, talis concordia non est uera pax: quia non conseruatur ordo utriusque concordantis, sed perturbatur ab aliquo timorem inferente. Et propter hoc praemittit, quod pax est tranquillitas ordinis, quae quidem tranquillitas consistit in hoc, quod omnes motus appetituum in uno homine conueniant.

AD SECUNDUM Dicendum, quod si homo simul cum alio homine in idem consentiat, non tamen consensus eius est omnino sibi unius, nisi et sibi inuicem omnes motus appetituum eius sint consentientes.

AD TERTIUM Dicendum, quod paci opponitur duplex dissensio, scilicet dissensio hominis ad seipsum, & dissensio hominis ad alterum: concordia autem opponitur haec sola secunda dissensio.

ARTICVLVS II.

Utrum omnia appetant pacem.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur, quod non omnia appetant pacem. Pax enim, secundum Dion. est unitiua consensus: sed in his, quae cognitione carent, non potest uniri consensus, ergo hi in modo pacem appetere non possunt.

1. Praet. Appetitus non fertur simul ad contraria: sed multi sunt appetentes bella, & dissensiones: ergo non omnes appetunt pacem.

2. Praet. Solum bonum est appetibile: sed quaedam pax uidetur esse mala, alioquin Dominus non diceret Matt. 10. Non ueni mittere pacem: ergo non omnia appetunt.

3. Praet. Illud quod omnia appetunt, uel esse summum bonum, quod est ultimus finis: sed pax non est huiusmodi, quia etiam in statu uiae habetur, alioquin frustra Dominus mandaret Mar. 9. Pacem habete in ter uos: ergo non omnia pacem appetunt.

SED CONTRA est, quod Aug. dicit 39. de Citi. Dei, quod omnia pacem appetunt. & idem etiam dicit Dion. 9. c. de diu. nomi.

RESPON. Dicendum, quod ex hoc ipso, quod homo aliquid appetit, consequens est ipsum appetere eius, quod appetit, affectionem, & per consequens remotionem eorum, quae affectionem impediunt. Potest autem impediunt affectionem boni desiderati per contrarium appetitum uel suum ipsius, uel alterius: & utriusque tollitur per pacem, sicut supra dictum est. Et ratio necesse est, quod omne appetens appetat pacem, in quantum. Solumne appetens appetit tranquille, & sine impedimento peruenire ad id, quod appetit, in quo consistit ratio pacis, quam Aug. diffinit tranquillitatem ordinis.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod pax importat unionem non solum appetitus intellectualis, seu rationalis, aut animalis, ad quos potest pertinere consensus, sed etiam appetitus naturalis. Et ideo Dionys.

† dicit, quod pax est operatiua & consensus, & connaturalitatis, ut in consensu importetur unio appetituum ex cognitione procedentium: per connaturalitatem autem importetur unio appetituum naturalium.

AD SECUNDUM dicendum, quod illi est, qui bella quaerunt & dissensiones, non desiderant, nisi pacem, quam se habere non aestimant. Vt n. dictum est, non est pax si quis cum alio concordet contra id, quod ipse magis uellet: ideo homines quaerunt hanc concordiam rumpere bellando, tamquam defectum pacis habentem, ut ad pacem perueniant, in qua nihil eorum uoluntati repugnet. Et propter hoc omnes bellantes quaerunt per bella ad pacem alioquin peruenire perfectiorem, quam prius haberent.

AD TERTIUM dicendum, quod pax consistit in quietatione, & unione appetitus. Sicut autem appetitus potest esse simpliciter boni, uel boni apparentis: ita etiam & pax potest esse & uera, & apparens. Vera quidem pax non potest esse, nisi circa appetitum ueri boni: quia omne malum, et si in aliquid appareat bonum, unde ex aliqua parte appetitum quietet, habet tamen multos defectus, ex quibus appetitus remanet inquietus, & perturbatus. Unde pax uera non potest esse nisi in bonis, & bonorum. Pax autem, quae malorum est, est pax apparens, & non uera. Unde dicitur Sapient. 14. In magno uiuentes in scientia bello, tot, & tam magna mala pacem appellant.

AD QUARTUM dicendum, quod cum uera pax non sit nisi de bono, sicut dupliciter habetur uerum bonum, scilicet perfecte & imperfecte: ita est duplex pax uera, quaedam perfecta, quae consistit in perfecta fruitione lumini boni, per quam omnes appetitus uniuersum quietati in uno: & hic est ultimus finis creaturae rationalis; secundum illud Psalm. 147. Qui posuit fines tuos pacem: Alia est pax imperfecta, quae habetur in hoc mundo: quia etiam principalis anima: motus quiescat in Deo, sunt tamen aliqua repugnancia & intus, & extra, quae perturbant hanc pacem.

ARTICVLVS III.

Utrum pax sit proprius effectus charitatis.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur, quod pax non sit proprius effectus charitatis. Charitas enim non habetur sine gratia gratum faciente: sed pax a quibusdam habetur, qui non habent gratiam gratum facientem, sicut & Gentiles aliquando habent pacem: ergo pax non est effectus charitatis.

1. Praet. Illud non est effectus charitatis, cuius contrarium cum charitate esse potest: sed dissensio, quae contrariatur paci, potest esse cum charitate. Videmus enim quod etiam sacri doctores, ut Hieronymus & Augustinus in aliquibus opinionibus dissenserunt, Paulus etiam, & Barnabas dissensisse leguntur Act. decimo quinto: ergo uidetur, quod pax non sit effectus charitatis.

2. Praet. Idem non est proprius effectus diuersorum: sed pax est effectus iustitiae, secundum illud Isa. trigesimo secundo. Opus iustitiae est pax: ergo non est effectus charitatis.

SED CONTRA est, quod dicitur in Psalm. 118. Pax multa diligentibus legem tuam.

RESPON. Dicendum, quod duplex unio est de ratione pacis, sicut dictum est, quarum una est secundum ordinationem propriorum appetituum in unum: alia uero est secundum unionem appetitus proprii cum appetitu alterius: & utramque unionem efficit charitas. Primam quidem unionem, secundum quod Deus diligitur

† cap. 11. de diu. nomi.

In corp. art.

3. q. 89. ar. 6. cor. Et mal. q. 10. ar. 2. cor. Et vii. q. 2. ar. 3. ad 17. Et opui. 4. c. 2.

* Epist. 8. & 9. & 11. iter opera Aug. tom. 2.

Ar. 1. 1. n. 1. quae.